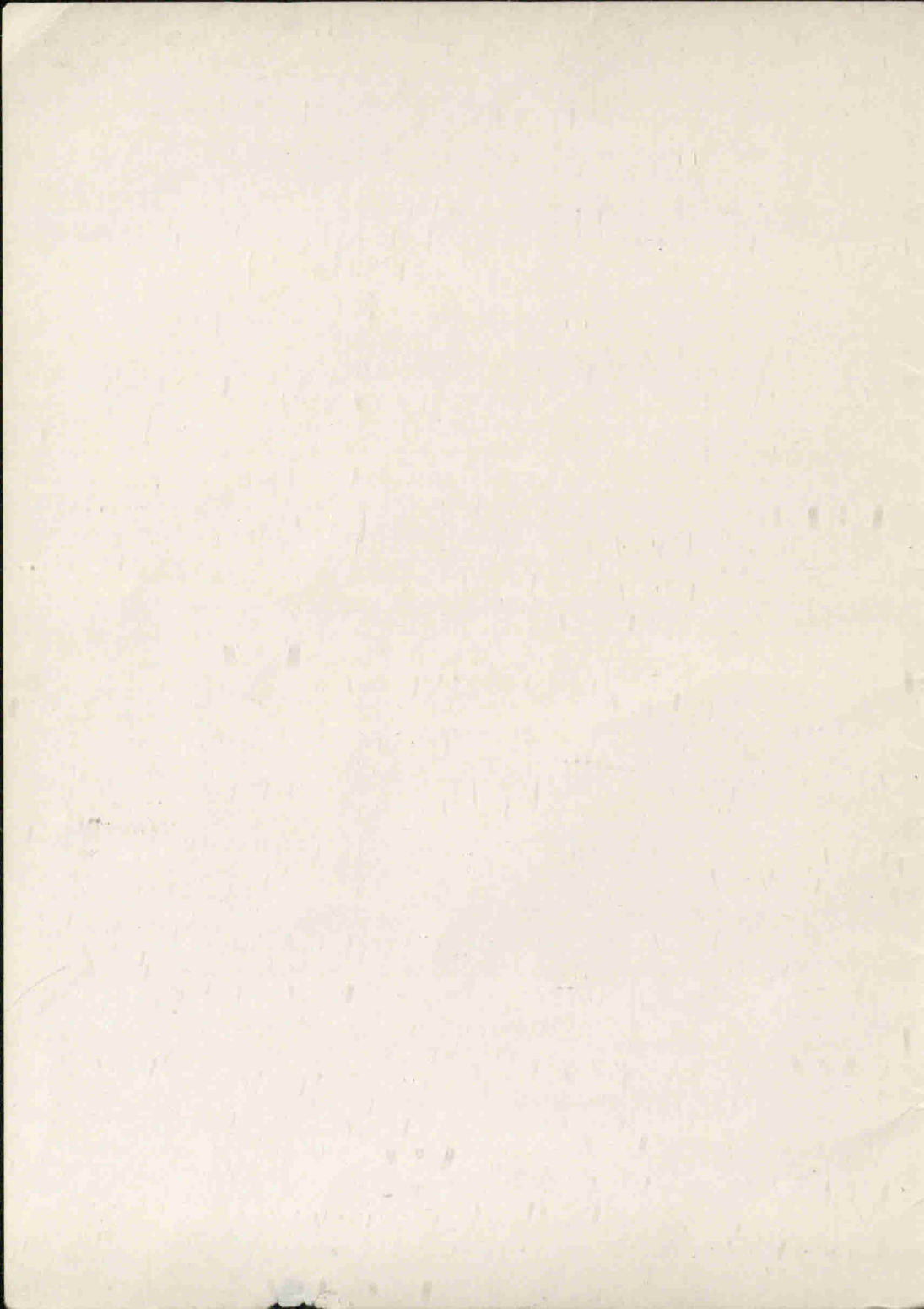

7

FTU

1083

DOKUMENTACJA TRZECH MIĘDZYNARODOWYCH FESTIWALI

TEATRÓW ULICZNYCH W JELENIEJ GÓRZE

Refleksje Tadeusza Burzyńskiego

Na styku życia i sztuki

Najprawdziwszym teatrem jest życie, a jego wielką sceną ulica. W czasach zwanych spokojnymi i ustabilizowanymi to, co się dzieje na ulicy jest nudne i monotonne. Wtedy niezwykłości i poezji szukamy m.in. w salach teatralnych. Bywa jednak i tak, że godne pióra Sofoklesa i Szekspira dramaty rozgrywają się na ulicach, a sale teatrów świecą pustkami. Tak było w Paryżu w 1968 roku, tak było w Polsce przed kilkoma laty. Uświadomiamy sobie w takich okolicznościach, jak drastyczny może powstawać dystans i dysonans pomiędzy teatrem i życiem.

Popularny polski poeta Julian Tuwim wypułcił satyryczną powieść rysa człowieka XX wieku, który "wszystko widzi osobno". Ta podług niego drobnozmieszkańska przypadłość okazała się bardzo rozpowszechniona. Dzisiejsze życie wielu jest uporządkowane jak komedia dobrej gospodyni; wszystko w nim posegregowane, uregulowane, wymierzone, poszafadowane. Tu praca - tam dom, tu obowiązek - tam przyjemność, tu wysiłek - tam relaks, tu poezja - tam proza, tu używanie - tam pokuta, wieczorem pigułka nasenna - rano na pobudzenie. "Pozasfadykowanie" w nauce poszło już tak daleko, że specjalista od prawej komory serca ma trudności w porozumieniu się ze specjalistą od lewej aorty, a obaj nieraz nie pamiętają, że leczą człowieka.

W teatrze jeanne nie chodzi o to, że - powiedzmy - tancerse dzielą się na mistrzów pirastów lewo i prawoskrętnych, ale nie udawajmy, że te powszechne trendy teatr eminy. Przysysniają się one do izolacji teatru i umierocają jego duszę. Dlatego uważam, że każde działanie służące integracji w teatrze, a odwołujące się /odwołujące, nie powracające, bo takich powrotów nie ma/ do jego źródeł, przekraczające sztuczne bariery pomiędzy sceną i życiem, umożliwiające przenikanie "poetyckości" i "poetocności" jest dziś bezcenne.

I to by było krótkie uzasadnienie, dlaczego tak cenię jeleniogórsko-kowarskie spotkanie teatru ulicznego. Jestem ich obserwatorem od początku. Jak na krytyka - choćby szerególnym obserwatorem, ponieważ

nie interesuje mnie specjalnie definicja teatru ulicznego, nie kontroluję w jakim stopniu festiwal odpowiada swojej nazwie, a nawet - o zgrozo! - nie stawiam na pierwszym miejscu artystycznej strony prezentacji /choć doceniam, doceniam wagę sprawy/. O wiele bardziej fascynują mnie zjawiska, które - przy szufladkowaniu - należałoby polecić uwadze socjologa kultury oraz przedstawiciela psychologii społecznej oraz psychologii twórczej.

To niebywale, że w ciągu trzech edycji festiwalu w 39 miastach, miasteczkach, wsiach / w większości o skromnych, bądź niosomal śladnych tradycjach życia kulturalnego / odbywa się 445 różnych prezentacji, spektakli, zdarzeń teatralnych i parateatralnych, akcji artystycznych, niekiedy angażujących - także po stronie wykonawczej - tamtejszych mieszkańców, młodzież, dzieci. To niebywale, że niewielkiemu /aczkolwiek bardzo ambitnemu/ teatrowi z polskich kresów, dysponującemu bardzo skromnymi środkami jak na wymogi dużej międzynarodowej imprezy, udaje się sprowadzić 45 zagranicznych i 26 krajowych zespołów, w tym kilkanaście o naprawdę poważnej renomie. To nie zwyczajne, że na jednym festiwalu, który szczęśliwie nie jest konkursem piękności, ani giełdą wartości, spotykają się na równych prawach, bez kompleksów, nierzadko współdziałając ze sobą twórczo renomowani artyści i początkujący, profesjonalści i amatorzy.

Coś się zdarzyło z ludźmi miasteczek i wsi odwiedzanych przez festiwal, skoro Alina Obidniak przez okrągły rok jest nagabywana przez lokalne władze i pojedynczych mieszkańców, żeby o nich w tym roku nie zapomnieć. Coś się zdarzyło w Polsce, skoro jeleniogórski festiwal zainspirował wielu animatorów kultury i ruchu artystycznego do analogicznych lokalnych działań, skoro na tegoroczny festiwal zgłosiło się tyle zespołów, że w najlepszym razie uda się organizatorom przyjąć co czwarty.

Coś się dzieje wewnątrz teatru, skoro jego przedstawiciele dają wyraz potrzebie przewartościowań lub dopełnienia tradycyjnych koncepcji i form, ryzykują "awanturnicze" przygody, doskownie idą "między lud", podejmują działania twórcze na styku sztuki i życia, szukając satysfakcji tam, gdzie "sznujący się" mieszczański artysta nigdy nie zdecydował się zatąpić, odkrywając radość spontanicznej improwizacji, poszerzając swą samoświadomość, a niekiedy osiągając najprawdziwsze katharsis.

Festiwal miał i - jak sądzę - nie wyzbędzie się pewnych słabości. Nie wszyscy zgłaszający się rozumieją dobrze jego formułę. Trafiają się uczestnicy zupełnie przypadkowi. Zdarzają się kłopoty i trudności organizacyjne. Festiwal ma jednak coraz wyraźniejszy kierunek rozwojowy. Odbywa się w jeleniogórskim proces zdobywania przez teatr nowej "niszy ekologicznej" /tak w sferze geograficznej, socjologicznej, kulturowej jak i psychologicznej/. Proces ten zmienia ludzi i zmienia teatr. Zmienia, integruje, wzbogaca samoświadomość. Tadeusz Burzyński

I Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych

20 VIII - 10 IX 1983

1. KRAJY UCZESTNICZĄCE:

1. MANUELA'S PUPPETTHEATER	-RFN
2. THEATER AUGENTROST	-RFN
3. THEATER DAUERTON	-RFN
4. FACETS MULTIMEDIA INC.	-USA
5. FLOK	-Francja
6. FINGERHUT THEATER	-RFN
7. LE CIRQUE D'ALBERTO	-Francja
8. FIGURENTHEATER MOTTE	-RFN
9. LOS CIRAGITANAS	-Hiszpania
10. LE THEATRE DE L'HARICOT	-Francja
11. DOKTOR KUPPEL KOMBINATIONKUNST	-RFN
12. EL TRUENO	-Hiszpania
13. THEATRE DES VENTS	-Holandia
14. SCHOOLGIRLS	-Włochy
15. CHRISTIAN BAUDIER	-Francja
16. L'ARC - EN - TERRE	-Francja
17. TEATR 8 DNIA	-Polska
18. OPEN BAND	-Polska
19. TEATR MASTNY	-Polska
20. KWARTET JORGI	-Polska
21. TEATR TAKO	-Polska
22. TEATR LORNI	-Polska
23. MALGORZATA WOWER	-Polska
24. KOZMO NIMZI	-Polska, USA
25. TOMASZ STAŃKO	-Polska
26. PINEZKA	-Polska
27. DUO KOZŁOWSKI	-Polska
28. AKADEMIA RUCHU	-Polska
29. TEATR PANTOMIMY "GEST"	-Polska

2. ILOŚĆ IMPREZ, ZDARZEŃ: 158

3. WARSZTATY : Teatr 8 Dnia, Akademia Ruchu, Teatr Pantomimy "Gest",
El Trueno, Theater Dauerton, Facets Multimedia Inc.

4. WYSTĘPY W MIEJSCOWOŚCIACH : Bogatynia, Bolesławiec, Cieplice, Jelenia Góra, Lubań, Myszakowice, Piaskowa Góra, Soanówka, Szesawno Zdrój, Wałbrzych, Witka, Zamek Książ, Zgorzelec.

5. BIBLIOGRAFIA :

- TYGODNIK POWSZECHNY, 23.10.1983, Morawiec E.: Kronika obłętego miasta.
- STOLICA nr 43, 27.10.1983, Pawlicka M.: Uliczne swawole.
- PRZYJACIÓŁKA nr 43, 27.10.1983, Staszko G.: Teatr obłaskawiony.
- TRYBUNA WAŁBRZYSKA, 27.09.1983, "Pokojówki" z Chicago.
- PANORAMA nr 40, 2.10.1983, Przyjechali komedianci.
- ITD, 23.10.1983, Pawlicki M.: Ulica lubi teatr.
- TYGODNIK STUDENCKI nr 5, 16.10.1983, Skotysiak T.: Wobec bezsilności i apatii.
- SPRAWY I LUDZIE nr 35, 1.09.1983, Burzyński T.: Życie teatrem. Festiwalowe Love Story.
- PRZEGLĄD TYGODNIOWY, 21.08.1983, Gucewicz K.: Teatry wszystkich ulic świata w Jeleniej Górze. I po co takie czarci tu przyszli?
- RADAR nr 30, 29.07.1983, Kuśmierczyk S.: Przed Międzynarodowym Festiwalem Teatru Ulicznego.
- SZTANDAR MŁODYCH nr 184, 18.09.1983, Krupczyńska E.: Alina Obidniak: Jestem partnerem mojej widowni.
- SZTANDAR MŁODYCH nr 177, 7.09.1983, Krupczyńska E.: Teatr na ulicy świata.
- SŁOWO POLSKIE nr 186, 28.08.1983, Han E.: Wszystko udało się podpiąć.
- PERSPEKTYWY 1983, Jeleniogórskie spotkania, Festiwal Teatru Ulicznego.
- SŁOWO POLSKIE nr 84, 15.09.1983, XIII Jeleniogórskie Spotkania Teatralne.
- NADODRZE nr 181, 24.09.1983, Jelenia Góra.
- SŁOWO POLSKIE nr 166, 24.08.1983, Festiwal Teatru Ulicznego już w jeleniogórskim.
- GAZETA ROBOTNICZA nr 214, 10-11.09. 1983, Festiwal Teatru Ulicznego. Ostatni Dzień w Jeleniej Górze.
- DZIENNIK LUDOWY nr 230, 28.09.1983, PilceK K.: Na zakończenie był wspaniały ślub.

- **EXPRESS WIECZORNY** nr 178, 8.09.1983, Gusewicz K.: Maraton Teatralny w Jeleniej Górze.
- **ŻYCIE WARSZAWY** nr 188, 18.08.1983, Ponad 200 artystów z kraju i ze świata. Wielki karnawał teatralny na Podsideciu.
- **SŁOWO POLSKIE** nr 151, 3.08.1983, Han E.: XIII Jeleniogórskie Spotkania Teatralne.
- **EXPRESS WIECZORNY** nr 178, 12.09.1983, Trzynaste Jeleniogórskie Spotkania Teatralne.
- **GROMADA** nr 113, 20.09.1983, Bałucik M.: Teatr na ulicy.
- **WIECZÓR WROCŁAWIA** nr 177, 9-11.09.1983, Konopka B.: Uliczny nie snaczy gersty.
- **WIECZÓR WROCŁAWIA** nr 177, 9-11.09.1983, Konopka B.: Strachy Stanisława Wolskiego.
- **RZECZPOSPOLITA** nr 228, 26.09.1983, Frydrykiewicz J.: Pierwszy Festiwal Teatru Ulicznego.
- **SŁOWO POLSKIE** nr 186, 17-18.09.1983, Ślub o jakim marzyć.
- **SŁOWO POLSKIE** nr 186, 17-18.09.1983, Miodek J.: Gdy aktorzy opuścili już ulice.
- **GAZETA ROBOTNICZA**, 19.09.1983, Jeleniogórskie Spotkania Teatralne. Złapać oddech i ... nowy sezon.
- **SŁOWO POLSKIE** nr 180, 10.11.1983, Druga część Jeleniogórskich Spotkań Teatralnych.
- **GAZETA ROBOTNICZA** nr 33, 19.08.1983, Kucharski K.: Teatry hasające po ulicach.
- **NOWINY JELENIOGÓRSKIE** nr 36, 7.09.1983, Uliczne uciechy.
- **SERAWY I LUDZIE** nr 35, 1.09.1983, Burszyński T.: Festiwalowa Love Story.
- **NOWINY JELENIOGÓRSKIE** nr 37, 14.09.1983, Wrzesień Jeleniogórski.
- **NOWINY JELENIOGÓRSKIE** nr 37, 14.09.1983, Banaszek M.: Też teatr.
- **GAZETA ROBOTNICZA** nr 202, 27-28.08.1983, Kucharski K.: Ślub na finał!
- **GAZETA ROBOTNICZA** nr 215, 12.09.1983, Kucharski K.: Festiwal Teatru Ulicznego. Uwaga! Aktor wmieszkał się w tłum.
- **GAZETA ROBOTNICZA** nr 204, 30.08.1983, Kucharski K.: Festiwal Teatru Ulicznego. Z Bolesławca i Bogatyni do Somnówki.
- **WIECZÓR WROCŁAWIA** nr 4747, 8.09.1983, Konopka B.: Teatr bez sceny - teatr bez pretensji.
- **SZTANDAR MŁODYCH**, 7.09.1983, Teatr na ulicy.
- **SŁOWO POLSKIE** nr 173, 2.09.1983, Jubileuszowy i oszczędnościowy "Wrzesień Jeleniogórski".
- **GAZETA ROBOTNICZA** nr 209, 5.09.1983, "Wrzesień Jeleniogórski" po raz dwadziesty piąty..
- **SŁOWO POLSKIE** nr 164, 22.08.1983, Festiwal Teatru Ulicznego w Wałbrzychu.

- SŁOWO POLSKIE nr 175, 9.09.1983, "Wielki Jeleniogórski".
- SŁOWO POLSKIE nr 175, 9.09.1983, Teatr uliczny o Cioplichach.
- NOWINY JELENIOGÓRSKIE nr 34, 24.08.1983, Festiwal Teatrów Wlucznych.
- LE THEATRE EN POLOGNE nr 1-2, 1984, Halgerata Paistanyjka:
Le Festival International des Théâtres de Rue en Basse-Silésie.

II Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych

4 VIII - 27 VIII 1984

1. KRAJOWY UCZESTNICZĄC:

1. DAUERTON THEATRE	-RFN
2. LE THEATRE DE BANLIEUE	-Belgia
3. MANUELA'S PUPPENTHEATER	-RFN
4. BRITH GOF	-Wielka Brytania-Walia
5. TEATRO DELL'ORRORE DI GENOVA	-Włochy
6. SHANTI OYARZABAL	-Meksyk
7. FAMILY CIRCUS	-RFN
8. INNOMABLE ATELIER	-Francja
9. LE CIRQUE THEATRE D'ALBERTO	-Francja
10. MICHELLE KRAMERS	-Szwajcaria
11. BRIGIOLA THEATRE CLOWN	-Francja
12. FARFA /projekt Odin Teatret/	-Dania
13. L'UNITE AND CIE	-Francja
14. TEATR NY AND CO	-Czechosłowacja
15. The RIVER PEOPLE	-Jugosławia
16. YORK SHOESTRING THEATRE	-Wielka Brytania
17. TEATRO NUCLEO	-Włochy
18. PINEZKA	-Polska
19. STANISLAW WOLSKI	-Polska
20. TEATR 8 DNIA	-Polska
21. TEATR TAKO	-Polska
22. OPEN BAND	-Polska
23. TEATR MAYA	-Polska
24. TEATR PROVISORIUM	-Polska
25. STUDIO CINCO	-Polska

2. ILOŚĆ IMPREZ, ZDARZEŃ:

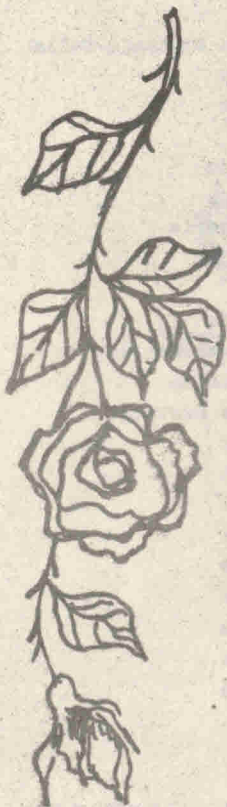
175

3. WARSZTATY: Dauerton Theatre, Le Théâtre de Banlieue, Brith Gof, Teatro dell'Orrore di Genova, Michelle Kramers, Farfa, Teatro Nucleo, Teatr 8 Dnia, York Shoestring Theatre, Teatr Maya.
4. WYSTĘPY W MIEJSCOWOŚCIACH: Bełków, Bolesławiec, Białkowska, Cioplice, Głębock, Jagniątków, Janowice Wielkie, Jelenia Góra, Karpniki, Kowary, Lubawa,

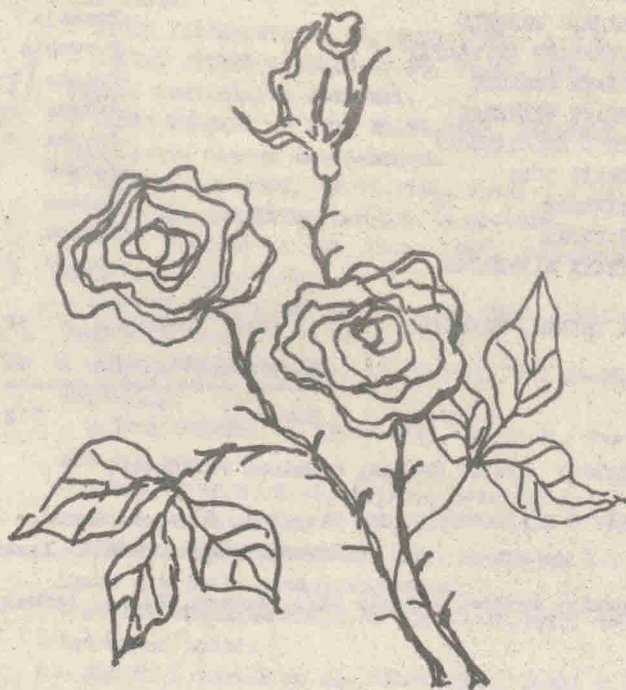
Labemierz, Myszałkowice, Piechowice,
Świerznawa, Wleń, Wojcieszków.

5. BIBLIOGRAFIA:

- ODRA nr 2, 1985, Parma M.: Procesja od kuchni, czyli festiwal po polsku.
- TEATR nr 11, 1984, Nowak M.: Okruchy, skwa, skości. II Międzynarodowy Festiwal Teatru Ulicznego.
- SCENA nr 2, 1985, Burszyński T.: Tajemnica Parfy.
- ŻYCIE WARSZAWY nr 184, 3.08.1984, Międzynarodowy Festiwal Teatru Ulicznego w Jeleniej Górze i okolicach.
- TRYBUNA LUDU nr 186, 4-5.08.1984, Jelenia Góra, Festiwal Teatru Ulicznego.
- EKSPRES WIECZORNY nr 154, 6.08.1984, Festiwal Teatru Ulicznego w Jeleniej Górze.
- STOLICA nr 39, 23.08.1984, Pawliśka M.: Z teatrem do ludzi.
- ITD nr 39, 23.09.1984, Pawliśki M.: Między nami przechodniami. Teatru nie ma, teatr tylko bywa.
- KIERUNEKI nr 42, 14.10.1984, Kot A.: Ulice były sceną.
- NA PRZEŁAJ nr 39, 23.09.1984, Marynowska E.: Wiech w życiu ludzi pojawi się ceś jasnago.
- KOBIETA I ŻYCIE nr 40, 3.10.1984, Uweśsa, prowokują, przepędzają smutek i nudę.
- TYGODNIK KULTURALNY nr 38, 10.09.1984, Koźbiel J.: Komu sztuki, komu?
- GAZETA KRAKOWSKA nr 222, 15-16.09.1984, Głomb K.: Międzynarodowy Festiwal Teatru Ulicznego, końcówka.
- ŚWIAT MŁODYCH nr 108, 8.09.1984, Tomala J.: Teatr na wyciągnięcie ręki.
- LE THEATRE EN POLOGNE nr 2-4, 1985, Burszyński T.: II Festiwal international du Théâtre de Rue en Basse-Silésie.
- WIECZÓR WROCŁAWIA, 30.08.1984, Konopka B.: Teatr bez granic.
- WIECZÓR WROCŁAWIA, 7.09.1984, Konopka B.: Niedokończone przedsięwzięcie Stanisława Wolskiego.
- SPRAWY I LUDZIE nr 36, 6.09.1984, Buski T.: II Międzynarodowy Festiwal Teatru Ulicznego. Kapiel w teatrze.
- RZECZPOSPOLITA nr 211, 3.09.1984, Białośzewski T.: Jeleniogórski Festiwal Teatru Ulicznego ... niech się ludzie sobie przypatrzą.

- NOWINY JELENIOGÓRSKIE nr 35, 29.08.1984, Wereszosiński W.:
Potrzebny i udany.
- EKSPRES WIECZORNY nr 122, 21-22.06.1984, Teatr Ulic świata
w Jeleniej Górze.
- TRYBUNA LUDU nr 186, 5.08.1984, Festiwal Teatru Ulicznego.
- GAZETA ROBOTNICZA nr 31, 3.08.1984, Kucharski K.: Na ulicę!
- NOWINY JELENIOGÓRSKIE nr 32, 8.08.1984, Koczan H.: Po raz drugi.
- GAZETA ROBOTNICZA nr 188, 8.08.1984, Niektóre już przyjechały -
Teatry wkrótce na ulicach miast.
- WIECZÓR WROCŁAWIA nr 161, 15.08.1984, Konopka B.: Festiwal
Teatru Ulicznego na półmetku.
- SŁOWO POLSKIE nr 197, 21.08.1984, Han E.: Teatr wędrujący.
- GAZETA ROBOTNICZA nr 34, 24.08.1984, Bryl B.: Teatry bez sceny
i kurtyny.
- SPRAWY I LUDZIE nr 34, 23.08.1984, Buski T.: Święto w deszczu.
- NOWINY JELENIOGÓRSKIE nr 35, 29.08.1984, Chodasiewicz J.: Powrót.

- SŁOWO POLSKIE nr 164, 6.08.1985, Pierwsze prezentacje międzynarodowego festiwalu.
- TRYBUNA LUDU nr 180, 5.08.1985, Inauguracja Festiwalu Teatru Ulicznego.
- GŁOS SZCZECIŃSKI nr 174, 29.07.1985, Notatnik kulturalny.
- GAZETA ROBOTNICZA nr 185, 10-11.08.1985, Kulik A.: Teatr uliczny musiał schować się pod dach.
- SŁOWO POWSZECHNE nr 82, 26-28.04.1986, Gieraczyński B.: Czy teatr uliczny jest wtórny?
- FAKTY nr 33, 17.08.1985, . . .
- BĄDODRZE nr 16, 24.08.1985, x x x
- GAZETA ROBOTNICZA nr 197, 24-25.08.1985, Kulik A.: Ostatni karnawał na ryneczku w Leśnej.
- GAZETA ROBOTNICZA nr 192, 19.08.1985, Trzeci Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych w Jeleniej Górze. Karnawale okazja do śmiechu.
- SŁOWO POLSKIE nr 173, 19.08.1985, Karnawał teatrów ulicznych pod Karkonoszami.
- GAZETA ROBOTNICZA nr 187, 13.08.1985, Kulik A.: „Karnawał zawodów”.
- PANORAMA POLSKA nr 1, 1986, Henkel B.: Nicniema i moźewiele...
- SCENA nr 12, 1985, Kuziński P.: Karnawał, sen, protest.
- KARKONOSZE nr 1, 1986, Szoka H.: Teatry ulic świata.
- LE THEATRE EN POLOGNE nr 1-3, 1986, Burzyński F.: 3e Festival International du théâtre de rue à Jelenia Góra.

